

AUSTAVINDEN

Jula 2018

Organ for Vidrek Grendelag
39. årgang

Austavinden

39. årgang

Redaksjonen 2018

Martin Indregard
tlf. 90 77 24 97 Epost: martini@online.no

Trond Østrem
Tlf. 99 31 77 10 Epost: trond.ostrem@uit.no

Torgunn Olsen
Tlf. 97187286 Epost: torguno@online.no

Torill Ranheim Hansen
Tlf. 91 13 44 93 Epost: torilr.hansen@gmail.com

Layout: Anders Øgsnes
Tlf: 90 98 61 17
Epost: adm@hildringstimen.no

Austavindens hjemmesider:

www.vidrek.no/Austavinden.

Der finnes alle årgangene fra 1979 til i dag. Kjell Olav Ravn kan også skaffe de eldste årganger på CD. tlf. 90997316 epost: kor@virak.no

Utgiver: Vidrek grendelag Opplag: 100 eks.

Medlemskap i grendelaget: Kan tegnes av alle fastboende på Vidrek

Enkeltmedlemskap
med Austavinden kr. 300 pr. år –
Familiemedlemskap
med Austavinden kr. 400 pr. år –
Bare Austavinden: kr. 175 pr.år (inkl porto)

Betaling til konto: 4520.07.11 703
Betaling på giro/nettbank: husk å skrive hvem beløpet er fra!

Forsida:

Vi opplevde ein uvanleg varm novembermåned i 2018, og midt i måneden var marka på Skråpen så grønn, så grønn...

Redaksjonslederen har ordet

Året 2018 – hundre år etter at 1. verdenskrig slutta – har vore fredelig i Ofoten og Norge. Og takk for det! Vi som har vore så heldige å få leve i sammenhenganes fred i 73 år har bortimot glømt av å frykte krigens gru, så fjern er krigen blitt, mentalt sett. Så når en av våre 5 fregatter viser seg å ikke tåle å møte en tankbåt ved ei kai utafor Bergen, blir det mest fleip av det. Marinefolk som skal «til bunns i saken», og sånn. Vi er ikke så bekymra for at forsvarsevnen til landet kanskje er blitt svekka de seinere åra.

Men i løpet av året som gikk har det skjedd ting som kan vekke uro. Spesielt har den krasse tonen som den amerikanske presidenten har slått an, både i militære og handelsmessige saker, fortalt at det fort kan skjære seg mellom nasjonene. Samarbeid kan bli avløyst av strid og ufred. Også i Europa har enkelte motsetninger skjerpa seg. Rett som det er får vi små varsko som bør gjøre oss urolige.

Ser man sakene fra det fredelige Ofoten, og deriblant Vidrekbygda, er krig et historisk tilbakelagt fenomen, som det skrives bøker om, og snart skal lages både film og TV-serier om. Interessen for den siste krigen synes å være sterk. Det nye krigsmuseet i Narvik forteller om mye besøk, og ikke bare av gamlinger. Historia om Petra Kristensen, som var av dem som tok imot marinegastene fra Hardy som blei torpedert og satt på land utfor Vidrekleira 10.april 1940, er fortsatt med i fortellinga om krigen. I dag er det nesten uvirkelig at våre foreldre og besteforeldre satt oppe i hågan på Vidrek og var tilskuera til et av de største sjøslaga verden har sett. På ordentlig, ikke noe dataspill!

Så får vi bare håpe at slike ting holder seg i historiebøkene og TV-filmene, og ikke kommer tilbake som virkelighet! Og så får vi tru at den langsomme nedgangen i tallet på fastboende på Vidrek snart vil snu. Vi kunne trenge noen flere hender og hoder til å holde hjulene i gang i bygda i framtida. Den som lever får se. Vi står han nok av!

I alle fall: God jul og Godt nyttår til alle Austavinden sine lesere, fjern og nær!

Martin

Året som har gått i Vidrek grendelag

Styret

har i inneværende år bestått av Øystein Bjerkelund, Rosa Marteinsdotter, Trond Østrem, Torgunn Olsen, Johnny Johannesen og Thor Ivar Solberg. Det har så langt i år vært avholdt fem styremøter og to medlemsmøter.

Påskekafe

17. mars ble det arrangert påskekafe i regi av husflidsgruppa. Det ble et hyggelig samvær på etterjuls-vinteren. En stor takk til husflidsgruppa som la til rette for denne sammenkomsten.

Vaskedugnad

Vaskedugnad ble avholdt lørdag 14. april, på vårens flotteste vinterdag (første sommerdag ifølge kalenderen....!). Tross nydelig sol og snøforhold i fjellet, møtte det iherdige sjeler opp til dugnad. I år var det leid inn og satt opp rullestillas i gymsalen for å vaske tak og øverste deler av veggene. Utover dette fikk vi gjort det meste vi hadde på lista over gjøremål den dagen. Godt jobba! Se bilder og Torgunns tekst på side 6.

Rusken

For noen begynte det med ettermiddagsundervisning i Ballangen i forkant av rusken. Der var en pålagt gjennomgang fra vegvesenet av en del punkter for å for kunne plukke søppel langs E6, slik som før. Selve rusken ble avholdt mandag 7. mai. Da møtte det opp en gjeng på grendehuset, samt noen som gikk langs E6. Været innebar 5 - 6 grader med både opphold og regn, samt vind. Det ble likevel plukket søppel og raket og ryddet ved grendehuset. Enkelte hadde plukket søppel langs E6 i uka før. Vel blåst!

17. mai

Det var oppholdsvær og noe vind på nasjonaldagen. Toget gikk tradisjonen tro fra Gjerdhågsvingen og til grendehuset. Ungene fikk boltre seg med sekkeløp og potetløp, og tautrekking inngikk også i programmet. Folk hygget seg med brus og pølser, kaffe og kaker, og oppmøtet var på det jevne. Honnør til komiteen for vel utført arbeid.

Maledugnad

På sensommeren ble det gjennomført en større dugnadsinnsats, med takrennereparasjon og malearbeid. Denne er nærmere beskrevet annet sted i bladet.

Julebasar og adventskafe

Av ressurs hensyn valgte vi å avlyse årets julebasar. Få hender og lite tid fikk oss til å velge et alternativt opplegg denne høsten. Alternativet ble en adventskafe 1. desember med velkomstgløgg, tenning av julegran, to runder med åresalg og litt sang og spill. Det ble et brukbart oppmøte, og folk fikk ei trivelig stund i mørketida. Les mer om dette på side 28.

Annet

Kommunen har omsider tatt tak i prosessen med eiendomsovertakelse, og styret hadde et godt og avklarende møte med kommunen tidligere i høst, hvor det ble klart at mange tidligere hindringer var blitt ryddet av veien og en uheldig håndtering fra kommunens side var blitt rettet opp i. Det er enighet i at vi overtar eiendommen vederlagsfritt så snart det formelle er avklart.

Vi har vært i kontakt med mulige bredbåndsselskap for å få til ei bredbåndutbygging hos oss, men responsen så langt har vært laber. Vi følger opp saken.

For styret,
Trond Østrem,
Sekretær

Vi gratulerer årets jubilanter!!

Randi Bjerkelund fylte 60 år.
Kristel Langhard fylte 60 år.
Hanne Hansen fylte 50 år.
Svein Yngve Eilertsen fylte 40 år.
Sean Wright fylte 50 år.
Embret Rønning fylte 70 år.
Monica Hansen fylte 50 år.
Oddveig Lindgård fylte 80 år.

Nytt fra Virak utmarkslag

Etter at det nye tingsrettslige sameiet Virak utmarkslag kom i gang i 2017, og en rekke tiltak blei satt i verk når det gjelder fiske og jakt i vårt område, har 2018 vært et roligere år. Hovedsaken har blitt arbeidet med å komme inn i et storvall igjen, etter at Råntinden storvall falt sammen da et av de tre jaktfeltene meldte seg ut. Løsninga ble at vi gikk med i Ballangen storvall, som omfatter 11 jaktfelt: Melkedalen, Bøstrand, Ballangsmark, Langvåg/Vassli, Ytre Etfjord, Kufjell, Stor-Ballangen, Virak, Salvik/Råna, Sørlandet og Rånvassbotn. Det er vedtatt en treårig avtale for den totale avskytinga i storvallområdet i årene 2018-2020, der det framgår at det skal felles 115 dyr pr. år, og 345 i alt. Av dette skal 7 dyr felles årlig på Vidrek.

På årsmøtet som ble holdt 11.mars møtte 74,4 % av andelshaverne. Martin Indregard ble gjenvalgt som leder, Ivar Ravn ble gjenvalgt styremedlem

(kasserer) for to år. Sølvi Øgsnes ble også innvalgt for to år som styremedlem. Kristel Langhard (sekretær) og Gunnar Hansen (nestleder) var ikke på valg i styret. Varamedlemmer til styret er Øystein Bjerkelund og Roger Røsås. Revisor ble Renate Josefsen, med Ole Kristian Løkken som vara. Valgkomite er John-Martin Overvåg og Tore Kongsbakk.

Utmarkslaget har fortsatt arbeidet med å uttynningsfiske i Jollvatnet og Klubbvatnet, for å få fram større og finere fisk. Utplassering og vedlikehold av bord og benker på Vidrekfjellet har fortsatt i 2018.

En viktig oppgave for styret fram til årsmøtet vinteren 2019 blir å gjennomføre en anbudskonkurranse for jakta i laget sitt jaktfelt de kommende 3 åra.

Martin

Elgjakta 2018

I år var Virak jaktfelt for første gang med i Ballangen storvall, som et av i alt 11 jaktfelt mellom Etfjorden og Sørlandet i Skjomen.

Det blei utarbeida en driftsplan og jaktregler for storvallet som regulerer avskytinga. Blant annet inneholder oppfordring til jaktlagene om samarbeid over jaktfeltene når dette er ønskelig og tjenlig.

Jaktlaget til Marit Helene Hansen, fra Tromsø, hadde jaktretten – for femtende år på rad. De fikk tildelt å felle 7 dyr: 2 okser, 1 ku og 4 kalver/ungdyr. Jaktperioden varer nå til 23.desember, og da Austavinden snakka med Marit sist i november hadde laget felt 5 av de 7 dyrene: 2 okser, 1 ku og 2 ungdyr, en av hvert kjønn. Om de ville klare å felle de to siste dyrene, to kalver, på de korte jaktdagene før jul, gjenstår å se. Men nå er det i alle fall kommet sporsnø.

Jaktlaget hadde i år observert noen flere dyr enn i fjor, da observasjonene var mye lavere enn åra før. Likevel mener de det er færre dyr å se enn for noe år siden. Storvallet har, som et tiltak mot ihjelkjøring av elg, oppfordra til å felle dyr som oppholder seg farlig nær trafikken, og alle dyrene Marits lag har felt var nært E6.

2018 er siste år i den 3-årige avtaleperioden har med jaktlaget. Derfor vil det i 2019 bli utlyst anbud-

skonkurranse for en ny 3-årsperiode.

Martin

Abjørn Eidissen var med for første gang. Han felte ei elgku, og her er den slakta.

Marit med sin største fangst noensinne. Felt 7. oktober, 265 kg slaktevekt.

Her er jaktlaget samla rundt bålet.

Vedlikehold på Grendehuset

Arbeidet med å skifte ut gamle takrenner, fortsatte nå i høst. Det ble leid stillaser i to uker og kjøpt inn nødvendig utsyr og materiell og invitert til dugnad. Da vi likevel hadde stillasene oppe, ønsket vi å få malt grendehusets bakside.

Det første arbeidet besto i å kutte ned busker på baksiden av grendehuset for å komme til med stillaser og utstyr. Deretter ble stillasene hentet og satt opp.

I brukbart høstvær ble gamle takrenner og spillbrett tatt ned. Bordet under takrenna ble malt før nye ble montert opp. Det var absolutt på tide da vannsøl fra gamle takrenner hadde trengt under tre panelbord og inn i sylla en plass. Grunnmuren var også preget av vannsøl fra ødelagte

takrenner.

Baksiden ble malt i ny farge, to strøk, lys grå med hvite vinduer og vindsbibord. Generelt trengtes det ikke mye skraping. Halve vestveggen derimot, mellom gymsal- og klasseromfløya, trengte skraping og ny maling. Det samme gjaldt vindsbibordene. Vinduene tilhørende kjellerfløya ble ikke malt i denne omgangen.

Underveis i arbeidet så vi at vinduene i gymsalfløya (baksiden) også var preget av tidens tann. Kittet var tørket og i stor grad borte fra yttersiden på koblavinduene. Glassrutene hang igjen på små til dels rustne metallstifter. Her ble det lagt foreløpig fugemasse og malt til vinduene forhåpentligvis blir skiftet.

I tillegg til ytre vedlikehold fikk materialrom-

met seg også en overhaling i høst. Vegger og tak ble sparklet, og gamle rør og en ovn ble fjernet. Ny maling gjorde sitt før nyinnkjøpte reoler ble satt inn. Septiktanken ble tømt i september. Det ble supplert med noen nye hyller til kjøkkenet i vår. Til våren må resten av grendehuset males, da muligens ved hjelp av lift. Resten av takrenna må opp på fremsiden av gymsalfløya. Vi tenker også å fjerne vedlageret (med diverse skrot) på siden av inngangen å få sjekket/malt panelbord under, samt få fasaden til å se bedre ut.

Utover dette er det alltid mer vedlikehold som må gjøres. Vi nevner drenering, utskifting av vinduer og mer innvendig vedlikehold. Kanskje vi i større grad må vurdere og leie folk til å gjøre jobben da det var svært lite folk på dugnaden i høst. Økt utleie/bruk av grendehuset bør vi også se på fre-

mover da vi mest sannsynlig vil stå som egne eiere av grendehuset snart. Tiden vil vise.

Torgunn

Vaskedugnad

Vaskedugnad ble avholdt lørdag 14. april, på vårens flotteste vinterdag (første sommerdag ifølge kalenderen....!). Tross nydelig sol og snøforhold i fjellet, møtte det iherdige sjeler opp til dugnad. I år var det leid inn og satt opp rullestillaser i gymsalen for å vaske tak og øverste deler av veggene. Utover dette fikk vi gjort det meste vi hadde på lista over gjøremål den dagen. Godt jobba!

Torgunn

Vannlekkasje

Den snøfattige vinterens vedvarende sprengkulde satte bokstavelig talt dype spor, og det ble rapportert tele på mer enn to meters dyp på sine steder. Da grøfta langs Kirkegårdsveien plutselig rant full av klart vann som snart la seg i lag på lag med blank svullis, skjønte vi at noe var i gjære.

Etter hvert fyltes også Smibekken opp, og stikkrenna frøs til. Da begynte nedre del av Kirkegårdveien å gjøre jobben som Smibekk, og det ble gjort en stor jobb med maskiner for å grave isen unna.

Ei ødelagt vannledning hos Embret var årsak til isdannelsen. Det ble ingen flere sprengte rør denne gang, men det var mer enn en engstelig huseier som sjekket om vanntrykket var som det skulle være. Vi kunne trekke et lettelsens sukk da kulda ga seg og snøen la seg som et teppe over marka.

Sakte-TV

Etter å ha sett sommerens TV-sendinger fra fjellheimen med Lars Monsen i tet, ble jeg inspirert til å lage min egen versjon av sakte-TV: Nabomonsen minutt for minutt. Prosjektet ble mislykket, for kattedyret ville ikke ha meg i hælene, og jeg løp ikke fort nok.

Trond

Minneord til Edith Lund Larsen

Det er så rart og trist å tenke på at du har forlatt oss. Du har alltid vært vår favorittante. Tenker tilbake på min barndom da du bodde på Ramstad utenfor Oslo. Mamma og jeg ferierte hos deg flere somre. Husker så godt alle båtturene du tok oss med på Oslofjorden; ja for du var den første kvinne som tok båtsertifikatet i Norge.

Du var ei skikkelig tøffa. Husker alle de koselige besøkene på Virak da du og Arthur bodde der. Da dere flyttet til byen ble vi enda nærmere, og flere julaftener var dere hos Knut og meg. Da helsa di skrantet mens du bodde på Kveldssol, var jeg ofte der og hjalp deg. Dine siste år bodde du på Furumoen sykehjem. Det er så rart å tenke på at jeg aldri mer skal dit å pynte rommet ditt til jul og påske, at vi aldri skal dra på harryhandel til Sverige sammen eller ta turer på kafé. Du var alltid så blid og klaget aldri. Du var svært takknemlig for alt.

Du ble alvorlig syk i juni i år, men kjempet hardt. 27. august om kvelden sovnet du fredfullt inn. Blir å savne din humor, ditt gode humør og latter. Hvil i fred.

Fra din niese
Bodil

Olea

Olea (3434 gr. 51 cm) kom til verden 26. oktober, til de stolte foreldrene Renate Josefsen og Kjetil Karlsen, Beisfjord. Renate, som på grunn av graviditeten ikke har kommet seg til Matthisheimen på nesten 1 år, gleder seg nå til å ta det nye tilskuddet med seg dit, kanskje allerede neste sommer, - bare det blir noen dager med trygt vær å krysse Skjomen på. Austavinden gratulerer så mye!

Oline

Dåp på grendehuset

Lørdag 8. desember ble det døpt ei lita jente på grendehuset. Det var Oline Ravn Sagstuen, datter til Mari Ravn og Håkon Sagstuen. Den forrige som ble døpt på grendehuset var for 33 år siden, og det var Marius Buschmann i 1985

Nytt tak

Hos Geir Hansen og Anita Solum la de nytt tak på huset i sommer. Kristel Langhard og Hans Gundersen fikk lagt nytt tak på fjøset i høst. Måtte takene være tette og vare lenge.

Tilbake i bygda

I Jensen-huset er det igjen blitt lys og aktivitet. Etter litt oppussing, er Trond Jensen og Unni Sandvoll tilbake på Virak i huset de bodde i før. Velkommen tilbake!

Siste reise til Virak

I «alle år» har Oddvar og familien hatt tilhold i Øverstua hver sommer. Her har nye generasjoner kommet til, og fått herlige sommerminner gjennom oppveksten – og også i voksen alder.

Even er den eldste av Gunn og Oddvars barnebarn, og har i likhet med de andre barnebarna vært på Virak hver sommer i barndommen. Selv om han etter endt utdannelse flyttet til Bergen, fortsatte han fortsatt å besøke Virak om somrene.

Sommeren 2011 hadde Even og kompisen Eivind en fantastisk motorsykkeltur gjennom hele NordNorge, der Virak var et naturlig stoppested. Rånkeipen var da et turmål de hadde satt seg fore å nå, men de dagene de hadde tilgjengelig på Virak denne sommeren ble ødelagt av dårlig vær og tåke, så de bestemte seg for å utsette denne turen til et annet år.

I januar 2017 fikk Even diagnosen hudkreft med

spredning. Han startet på kur, og var frisk nok til å ta en ny NordNorgestur, sammen med kjæresten Eliane denne gang, der målet var ei uke i Øverstua på Virak. De hadde et flott opphold, men helsetilstanden var ikke slik at Rånkeipen var et naturlig mål denne gangen.

Etter endt ferie returnerte Even og Eliane til Bergen,

Jos van der Plas har lagt til 37 nye bilder — med Eliane Nevland og 3 andre.
søndag kl. 20:48 · 📷

Det har vært magisk å ha krysset fjord og fjell sammen med Eivind, Espen og Svein Are på vei til Nord-Norge. Norge beviser nok en gang hva for et fantastisk land det er. Over 3500 km i MC-salen på 2 uker. Jeg kunne ikke tenkt meg noe som helst bedre måte å ære vår Turkamarat, vår Bestevenn, vår Even. Tusen takk Even.

og ved neste kontroll ble det påvist at kreften hadde spredt seg til hjernen. Det ble et hardt slag, men Even og Eliane tok bora, og holdt motet og humøret oppe helt til Even

sovnet stille og fredelig inn hjemme, i Eliane sine armer, den 1.mai i 2018. Even ble bisatt i en fullsatt Knarvik kirke den 8.mai.

Virak stod alltid sterkt i Even sitt hjerte, og da det ble klart hvilken veg dette bar, var han klar på at han ønsket å få sitt gravsted på Virak. Even hadde også et ønske om å komme seg opp på Rånkeipen, og kompisen Eivind's løfte til Even var at han skulle fullføre turen opp til Rånkeipen for de begge.

Even hadde gjennom årene flere flotte motorsykkelturer til mange steder i Europa sammen med kompisene Eivind og Jos – og flere. Den 1.september startet Eivind og Jos «Evens minnetur», på motorsykel, fra Bergen til Virak. Espen kom til i følget i Aurland, og pappa Svein Are ble med på turen da følget kom til Høylandet. De fulgte samme rute som Even på hans store Nord-Norgestur,

og den 6.september nådde følget Øverstua. Her møttes Evens kone, slekt og venner, i alt 30 tilreisende fra hele landet, til urnenedsettelse og minnestund denne helga. Vi fikk et fantastisk vær, og hadde en fin seremoni på gravlunden med minnestund i Øverstua, som ble toppet av en veldig fin kveld med nydelig mat og flott vertskap i stornaustet. Søndag den 8.september fikk vi også et fantastisk

vær, og Evens kompis fikk anledning til å holde sitt løfte om å gå opp på Rånkeipen for de begge. Han fikk følge av Evens kone, svigerforeldre, Evens pappa og lillesøster og tre venner av Even. Det ble en fantastisk tur. Even kom opp på Rånkeipen gjennom sine venner, og fikk ende sin reise på Virak gravlund, under en minnestein laget av lillebror Erlend.

I DET DJUPASTE

Som juveler på innsida
ber vi dei vi har mista
Vi ber dei under huda
Usynlege for andre er dei
med i alt vi lever
Vi som har fått elska
veit kor det glitrer
ein stad inst der inne i
det djupaste av oss
Stille stille
ber vi vår rikdom
og sorg

(Bente Bratlund)

50 år

Hanne feira 50-årsdagen sin i sommer nede i fjæra sammen med venner og familie. Det var nord-norge på sitt beste værmessig den dagen med sil, stilla og fin temperatur - til og med badetemperatur i havet.

Lynnedslaget

I et ellers varierende sommervær ble det meldt lyn og torden over Ofoten torsdag 19. juli. Været kom sigende, og tordenbrak hørtes nærmere og nærmere. Etter mellomstore og mindre smell, samt lynglimt, kom vi til finalen.

Da small det rett over hustaket -til alle. Det var to vanvittige smell, det siste enda større enn det første. Du verden så øredøvende og samtidig fasinerende! Like etterpå gikk jeg bortover E6 og da møtte jeg brannbilen. Etter hvert forstod vi at været hadde satt mer spor en ønskelig.

I ei hytte nord for grendehuset slo lynet ned slik at det tok fyr. Heldigvis ble det oppdaget ganske fort og slokt, men der fulgte en del renoveringsarbeid. Hos mamma stod det blått lys ut av lampene, og del av varmekablene på badet ble ødelagt. Hos meg ble termostaten på varmekablene under nylagte fliser slått ut.

Ellers vet vi at en del hytter nord for bygda fikk feil på det elektriske anlegget sitt. spennende vær, men heldigvis er det ikke ofte vi har Tor med hammeren på besøk.

Torgunn

«Kimer i klokker....»

For rundt tre år siden opphørte stillingen som kirkegårdforstander her i bygda. Det kunne vi ha sagt flere ting om, men en konsekvens ble ingen til å ringe inn jula. Vi er glad for alle år jula har blitt ringt inn tidligere!

Få dager før jul i 2016 streifa tanken meg; hvem skal ringe inn jula i år? Jeg kontaktet kirkevergen, og tanken ble dessverre bekreftet. Det var slett ingen fra fellesrådet som hadde tenkt på at jula skulle ringes inn på Virak. Jeg avtalte å hente nøkkelen til klokketårnet på Fredskapellet lillejulaften, og så jeg gjorde.

Jeg og bror Ole Magnus stod klar på julaften kl. 17.00. Han holdt i tauet og jeg var med og justerte takta. Ser vi bort i fra at tauet røyk et par ganger, og

Ole Magnus måtte klatre opp og nesten satt inne i klokka og kimte, gikk det vel ganske greit. Julia ble ringt inn.

Ole Magnus og mamma Berit ringte i klokkenes nyttårsaften samme året. I fjor var det Alf Harald og Øystein Bjerkelund som ringte inn jula, og Jonny Johansen ringte på nyttårsaften.

Etter dette har det kommet til ei ordning som innebærer at grendelaget får 3000 kroner i året fra fellesrådet for å ringe på julaften og nyttårsaften. Så får vi se hvordan dette blir organisert i bygda etter hvert. Det vil være trasig å ikke høre den flotte lyden av klokka til jul og nyttår.

»Ring no klokka....» - Torgunn.

Rekviem over Krassinheimen

I sommer tok jeg meg en kveldstur for å leite opp Krassinheimen, og jeg begynte å gå i den retninga jeg trodde den ville ligge. Etter noen få hundre meter kom den plutselig til syne mellom trærne, med utsikt mot Rundvatnet. Men den er ikke lett å få øye på, malingslitt og forfallen som den er, og omgitt av bjørkeskog.

Den historietunge hytta ligger bare 400 meter fra kommunegrensa mot Ballangen, og den ble satt opp tidlig på trettitallet. I 2007-utgaven av Austavinden er det en behørig omtale av hytta, med en munter sang som krona på verket. Min omtale er alt annet enn munter.

Det henger ei bjørk med hårfin klaring over hytta, og hvis dette treet faller, er det ikke mye igjen av bygget. Trolig vil Krassinheimen ramle i dunge lenge før bjørka siger over ende. Det er ei stor glippe mellom taket og gavlveggen, og ovnsrøret er rustet bort. Dermed har vær og vind fritt spillerom.

Det er synd, for den gamle hytta har et historisk vingesus over seg. 30. mai 1930 står det skrevet

på bakveggen, som et vemodfylt spor av ei svunnen tid. På innsida av ytterdøra er det skåret inn mange initialer og årstall som et synlig bevis på tallrike hytte-turer til denne åpne hytta, særlig på syttitallet.

Hyttfelt på Finngamnes

Finngamnes grenser mot Sildvik, innafor Vidrekøy-an, og her la Martin Indregard ut 10 hyttetomter i 1985. I ein ny reguleringsplan har han lagt inn 6 nye tomter i same feltet. Samtidig blei det regulert inn veg til naustområdet. 2 av tomtene er foreløpig selt, og de øvrige er fortsatt til salgs. I 2017/18 blei vegen sett i stand, både den gamle og den nye til nausta, og det blei rydda i skogen i området.

Uthus på fjellet

I sommer fikk jeg fraktet material med helikopter inn til Rundvatnet. Jeg holder på å sette opp et uthus på 15 m2 til erstatning for de to små skurene som står der fra før, og jeg rakk så vidt å få opp råbygget før vinteren kom.

-Trond

Jakt- og fiskehistorie

Under en av hytteturene mine i høst fikk jeg besøk av Svein Ravn. Han bar på ei hagle og en ørret på 6 hekto, men ingen ryper. Og ingen fiskestang. Han ville låne en kniv, slik at han fikk bløgget fisken.

Etter at fisken var bløgget og sløyd, var jeg mer enn nysgjerrig på hvordan han hadde båret seg ad. Fisken så hel ut, og jeg hadde ikke hørt noen børseskudd i borti vannkanten.

Joda, han hadde stiltret seg forsiktig bort til bekken ved utosen, og der hadde han fått øye på flere

store fisker, og den ene sto kilt mellom noen steiner. Han klarte å smyge hendene under og lempe fisken på land.

Slutten på historia kjenner jeg ikke til, men jeg kan bare forestille meg ansiktsuttrykket til Anita da Svein kom tilbake til hytta ved Hammarvatnet, uten fugl, men med en nysløyd og steikeklar ørret i handa.

Trond

Hilsen fra Kvaløyvågen

Ei god jul og et godt nyttår ønskes alle Austavindens lesere fra Aina med familie i Kvaløyvågen.

Gjennomsnittsførtiårsdag på Indregard

Ungane etter fem av søskena på Indregard (Martin, Rønnaug, Dag, Vigdis og Tore) har gått vidare med å befolke jorda, og har fått fram ein stor søskenbarn-flokk – alle med sterk tilknytning til Vidrek.

De har i mange år møttest her til ymse festlige lag. Men ka gjør dei når det eit år ikkje er noen stor-dagar å feire? Jo, då kom eit lyst hode blant dei på at i 2018 var søskenbarna 40 år – i gjennomsnitt! Alle tente på ideen, og ramma blei etter kvart opna for andre greiner av familien, som ungane til Harald Åsheim, søskenbarna til Indregard-ungane sjølv, ja, til og med søskenbarn til gamle Andreas dukka opp. Gjestelista til den store festen på grendehuset 14.jul

fikk etter kvart ca. 65 namn!
Dagen etter var det «Vidrek-lekar» på Indregard, med mange underlige konkurransegreiner, med ringleikar og gruppevise lagtevlingar og stor hållai. Deltakarane i alder frå 84 år og nedover hadde ein trivelig dag med leik

og gaman.

Lærdom: manglar du eit påskot til å feire, er gjennomsnittsbursdagar hermed varmt anbefalt!

Martin

Livet på Grønvold

Da Austavinden besøkte familien Wright i 2017 hadde de 15 sauer, men venta at det skulle komme en del lam utpå seinvinteren.

Og det gjorde det. Hele 25 nye saueborgere kom til verden, 13 søyer og 12 værslam. Lammingsstida var delvis dramatisk, forteller de. De har ordna seg med kameraovervåking i fjøsen, og når ting begynte å skje, dag eller natt, var det bare å hive seg rundt og fyke ut til de lammende sauene. «Vi måtte flere ganger hjelpe med å dra ut beina på lammene, så fødselen kunne gjennomføres,» forteller Amanda. «Vi hadde en bratt læringskurve,» legger Sean til.

Men alt gikk bra. I sommer har alle de 25 beita på heimemarka. Det har ikke bare vært enkelt, mye av sommeren var veldig våt, og en del veldig varm, særlig for de som har tjukk ullpels. Alle sauene er av typen «norsk villsau», som ikke skal klippes, men feller ulla etter hvert. Derimot må hornene ofte sages kortere, ellers slår de inn i nakken på dyret. Planen nå er å utvide bestanden på sikt, men neste år vil de stabilisere på dagens nivå til mer beitemuligheter er på plass. For øvrig har de nå en vær på utlån til Skjomnes for å yte sine tjenester der. På Grønvold er det også ei geit, 15 høner og 2 hanner.

Alt dette gjør at villdyrene rundt er veldig interesserte og følger med dyrene. Sean og Amanda har observert både gaupe og jerv vandre forbi, og ørn og hønsehauk flyr stadig rundt og utgjør en trussel for hønene og i alle fall de minste lammene. Og reven besøker hver natt, og stundom om dagen. Den ene av de to beagle-hundene deres prøver da på harde livet å komme ut og ta reven, mens den andre helst vil ut og leke med reven. Men som et tiltak mot rovdryfaren vil de til neste år kanskje prøve å ha noen sauer på Vidrekøyan, slik det var vanlig på Vidrek i gamle dager..

Planene om å bygge på huset har det gått dårlig med. Prisene på de tilbudene de har fått var slik at de nå jobber med en Plan B, nemlig å bare bygge ei fløy oppover, bak huset. Men de stresser ikke dette. I vinter har de planer om å gjøre forbedringer i kjel-

leren og med det elektriske anlegget. Og kanskje det blir en vinterhage.

Bestefar Hugh har flytta på Oscarsborg bo- og servicehjem, og trives godt der. «Han har fått en «lady friend» der», forteller Amanda. «Det er ei kjempesøt dame som nesten ikke snakker engelsk, men som likevel sier klart fra hvis han er ubarbert en dag! Lovely!» ler hun. ‘

Ellers går det fint med ungene. Amelia (17) har tatt pause fra videregående et år, for å konsentrere seg om å forbedre norsken sin på Voksenopplæringa. Emily (14), som fortsatt er like opptatt av «fashion», har massevis av venner. Ho har lest til Trafikalt grunnkurs sammen med mor Amanda, som nå skal begynne å ta kjøretimer og sertifikat, for å komme seg mer ut. Fotballglade Oliver (12) opplevde at Hardhaus-laget han spilte på gikk i oppløsning, men han er nå i gang med å søke overgang til Håkvik i stedet. Ifølge foreldrene snakker han nå bedre norsk enn engelsk. Og Tristan (10) er blitt veldig god i norsk, og trives riktig så godt, han også.

Sean, som fylte 50 i år, forteller at det mest problematiske i år kanskje har vært gir-kassen til deres Ford Expedition, som røyk og måtte til Fauske for å repareres – uten at den blei bra.

Martin

Andreas Indregard

I fjorårets Austavind fortalte vi at han skulle slutte jobben i Myanmar. Slik gikk det ikke: han fikk ny jobb for FN i 2018 i Myanmar, for å iverksette tiltak for rohinga-minoriteten. Men det har som kjent ikke gått så bra, så trulig blir oppdraget avslutta tidlig i 2019.

Roger på bjørnejakt

Roger Røssås var over storhavet på svartbjørnjakt i høst, nærmere bestemt Canada. Jammen fikk han fulltreffer også. Vi håper det ikke blir nødvendig med bjørnejakt på Virak igjen, men det er fint at vi har tilgang på bjørnejeger om det trenges.

-Torgunn

Folk til fjells i påsken

Påsken i år kunne by på gode snøforhold i fjellet. Utover den stille uke ble det mer og mer sol, og første- og andre påskedag ble riktige fine dager. Begge dagene var det godt med folk som fant veien til Helligdagsvannet. Det var til fots, med ski, på snøscooter eller rattkjelke. Ser vi bort fra litt vind første dagen, var det riktig koselig.

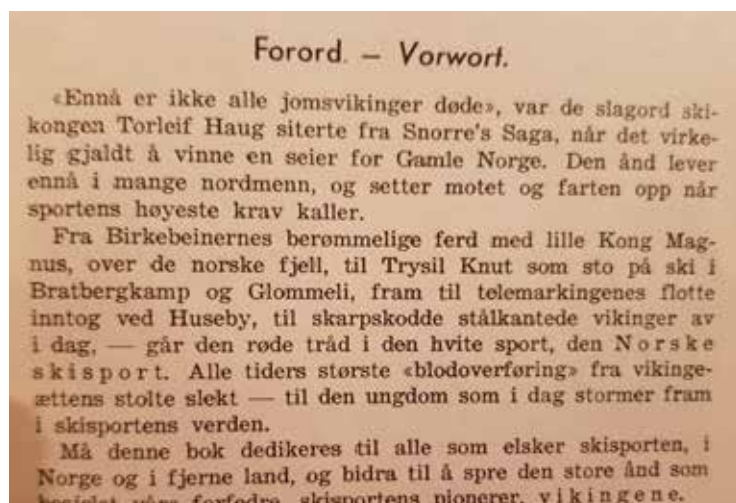
-Torgunn

Standard norsk skiteknikk

På en av mine turer innom grendehuset i høst, fant jeg ei bok liggende bortgjemt. Det var tittelen på boka som gjorde at jeg fattet interesse for den og begynte å bla igjennom. Det var «Standard norsk skiteknikk» av Bertel Paaske. Dette var en revidert utgave fra 1941, skrevet på både norsk og tysk. Her kommer en liten smakebit av grunnleggende skiteknikk nå når vinteren nærmer seg. God tur!

-Torgunn

Vegvesenet følger opp

Det er med glede vi ser at det nytter å mase bittelitt. Da Statens Vegvesen foretok grøfting langs veien, var de litt for grundig da de passerte Lillevolden - med det resultatet at den gamle forstøtningsmuren mot eiendomen ble underminert og raste ut. Det ble stygt, og faren var stor for at halve plenen oppfor veien skulle ende i grøfta.

Jens Røttingen tok affære og bad dem komme på en liten inspeksjon, som endte opp med innrømmelser og løfter om reparasjon. Etter tre års tid og bare noen få (men hyggelige) påminnelser, dukket maskiner og folk opp her i høstes. Vi kan ikke si noe annet enn at vi er meget fornøyde. I disse dager overtar vi huset, og da er det deilig å vite at vi ikke har

dette hengende over hodet. Takk til Jens og Statens Vegvesen.

- Sølvi og Anders

En uønsket plante i bygda

Mange har nok fått med seg at vi har en blomst som sprer seg i rekordfart rundt omkring. Det er en høy plante med kraftig hul stilk og rosa blomst: Kjempespringfrø; *Impatiens glandulifera*.

Planten kan minne om Flittig Lise som vi dyrker som potteplante og er i samme familie, som søskenbarn å regne.

Dette er en urte som ikke hører hjemme i Norge, og som sprer seg i rekordfart over hele landet unntatt Finnmark. Den ble innført til Norge som en prydplante, og kan med optimale forhold med næring og fuktighet bli opptil tre meter, men det mest vanlige er mellom 70-200 cm. Det viste seg snart at dette var en plante som spredde seg fort og man mistet kontroll over den.

Planten spres kun med frø, men en plante kan ha opptil 4000 frø. Når frøkapslene er modne, åpnes de ved berøring, og frøene kastes opptil 4-6 meter. Frøene er spiredyktige i 2 år. En kan faktisk høre at de kastes av gårde.

Siden den sprer seg så raskt, fortrenger den annen vegetasjon i grøfter, bekker, åkerkanter med mer, og mangfoldet blir mindre.

Planten ble svartelistet allerede i 2012, men det er gjort få tiltak mot spredning. Vegvesenet er nå kommet i gang bekjempelse langs veikantene. Planten finnes nå overalt i bygda; i grøftekanter, veiskråninger, i bekkene og langs fjæra, så vi har en stor jobb å gjøre hvis vi skal begrense spredningen av den. Den har et grant rotsystem så den kan lukes for hånd når den er 15-20 cm høy. Det er om å starte bekjempelsen før blomstringen kommer i gang. Ljå og kantklipper kan også brukes, men en må gå jevnlig å slå planten ned gjennom hele sommeren slik at den ikke

kommer i blomst. Hvis den er kommet i blomst må planten legges i plastsekker og leveres på godkjent deponi.

Plantevernmidler, gift, kan også brukes, men med tanke på naturen og miljøet bør vi unngå det. Med aktiv bruk av mekanisk bekjempelse kan vi nok klare å begrense den hvis alle tar et tak på sine tomter og nærområder. Men for all del ikke kast den på komposten, for da får den optimale forhold til å spre seg.

Så folkens; her er det bare å ta tak slik at vi i fellesskap kan prøve å begrense videre spredning av kjempespringfrø i bygda.

-Anita

Gauken i Gillaråsen

Oppe i fjellet i Dyrøy, ved foten av Børingen, et 1100 meter høyt fjell, ligger en åskam som heter Gillaråsen (uttales jillarås'n). I min ungdom gikk jeg en tur der oppe mot skoggrensa, og da hørte jeg en gauk som slo tre slag: ko-ko ko. To lyse toner før den gikk ned på slutten. Jeg forundret meg over denne fuglen som ikke behersket gaukespråket til fulle.

For noen år siden gikk jeg en tur i det samme området, og til min store forundring hørte jeg enda en gang en gauk oppi Gillaråsen som slo tre slag. Det kan umulig være samme fugl etter så mange år. Gauken blir sjelden mer enn fem år gammel i det fri.

Så da reiser spørsmålet seg: Er det tilfeldig at to fugler i samme område lider av samme talefeil? Det

heter kanskje galefeil når det er gauk det er snakk om? Er det en nedarvet måte å gale på? Eller har gauken i Gillaråsen lagt seg til en egen dialekt?

Fuglene vet...

Trond

Et hundeliv på Åsheim

Vi har per skrivende stund syv engelske bulldoger i vår kennel Arcticbull (Gordon, Myy, Secret, Cilla, Aurora, Nova og Lotta).

Å ha så mange er mulig når vi bor på Virak. Her er det fantastiske uteforhold for hundene og de elsker sine landlige omgivelser. Matmor er ikke så fornøyd med at de dessverre har lagt sin elsk på elgebæsj, men det regulerer tydeligvis magen. Den eldste i flokken blir åtte år like etter nyttår, og den yngste er 3,5 måned. Vi har seks tisper og en hannhund. Stakkars Gordon, han blir helt frustrert når den ene etter den andre har løpetid, så da slutter han å spise

Det har vært en svært travel høst for oss. I august kom et flott valpekull til verden fra vårt eget oppdrett. Den første valpen ble til min store skrekk født ute i skogen og fikk derfor navnet Arcticbull Forest Born. Det ble fem hanner og i tisper, og fra kullet har vi beholdt lille Lotta. Det har vært en travel tid med masse arbeid og lite søvn før valpene ble lev-

eringsklare i slutten av oktober. Å ha bulldogkull er svært krevende og spesielt i forhold til mange andre raser. Tispa kan bl.a. ikke være alene med valpene de første tre ukene i fare for at valpene skal bli klemt i hjel. Valpene har nå fått nye flotte eiere i Umeå, Piteå, Heradbygd, Gryllefjord og Steigen. Ellers driver vi med utstillinger i tiden fra mai til ut oktober. Vi reiser på utstillinger i Norge, Sverige og Finland, så i perioder er vi borte nesten hver helg.

Virak er virkelig en flott plass å bo på. Her har vi egentlig alt man kan ønske seg av natur, nærkontakt med ulike dyr som rev, hare, røyskatt og elg og så er det samtidig kort vei til både Ankenes og byen. Vi har hatt mange bulldogfolk på besøk både fra inn- og utland, og alle synes at det er fantastisk flott på Virak. Vi ønsker alle en riktig god jul og et godt nyttår!

- Vera og Ole- Kristian

Kortsluttning

En stille ettermiddag ut på ettersommeren hørtes et smell, som et geverskudd, utfor vinduan. Strømmen blei borte, både her og i Håkvik, men blei snart omkoblet og kom tilbake. Gunnar hadde sett et blått lys fra stolpen nede på myra, så vi ringte E-verket, som kom for å sjekke.

Vi har et kråkepar, som er ganske tamme, og som Gunnar forer med wienerbrød. Vi henter gamle brød i Ballangen til sauene, og som regel er det godbiter til kråkene der også. Det kom to kråkeunger i vår, så det har vært fire kråker som satt og venta på kake hver dag. Den dagen det smalt var det bare tre igjen. Den ene ungen hadde landa forkjært på høyspenten og blei grilla, samtidig som den kortslutta nettet. Nå er

det bare de voksne kråkene igjen, som holder unna andre kråker som måtte komme innom området her.

Toril

Fant flått på Mygga

I sommer, da barnebarnet Ida var her på ferie, fikk vi oss en vekkelse. Ho satt med Mygga på fanget, og katta storkosa sæ. Så sier Ida at ho trudde at ho hadde funnet en flått under det ene øret på katta. Neida, sir æ, her e jo ikke flått, men det viste seg at ho hadde rett. En stor velutviklet flått satt godt fast i katteskinnet. Ida tok kommandoen og bestemora fulgte ordre til punkt og prikke. - Hent pinsett og tenn på et telys. Ta rundt flåtten med pinsetten, vri sakte rundt, og da kom den laus med hode og føtter. Hold den godt fast og brenn den i flammen. Æ kleip sammen pinsetten det æ klarte, men selv da kom både hodet og bein lenger fram. Heldigvis var det kort vei til telyset. Der ble den holdt til det sa "poff" og faren var over. Har aldri sett flått før, så vår 18-årige pelsdott fikk æren av å introdusere den. Ida, som kommer fra Son utenfor Moss, har vært borti udyret før, så det var greit å ha henne her. Etter det har vi sjekka våre firbeinte ofte, men ikke funnet flere. - Toril

Husflidsgruppa

Vi møtes på grendehuset annen hver tirsdag i vinter/høst-sesongen – den uka det er søppeltømming – må ha det i system... Når mai med vår og etter hvert sommer kommer tar vi pause fra å treffes.

Vi har det veldig sosialt, er en gjeng på ca. 10 stk som møtes sånn til og fra. Håndarbeidsgleden er stor, og det produseres mye fint. Kaffr m/nokko attåt er også en viktig del av treffene.

I mars arrangert gruppa kafé med salg av lefser, husflidsprodukter og åresalg. Det var ca. 50 stk innom, så det ble et fint overskudd til grendelaget.

Hver gang vi er på grendehuset legger vi kr. 20 pr. stk på sparegrisen, som et bidrag til driften av grendehuset. I løpet av året er blir det en del penger.

Når vi nå avslutter til jul, så arrangerer vi julebord for oss selv. Klasserommet julepyntes, alle tar med noe til koldtbordet og vi får en trivelig førjulskveld.

God jul-hilsen fra Husflidsgruppa
v/Anita R

Ny hytte ved Helligdagsvannet

På Helligdagsvannet tok ei ny hytte form i sommer og høst. Hytta er bygd rundt det vi kjenner som Åsheimhytta.

Eiere og snekkere er brødrene Svein og Bjørn Lundberg og fruene Anne og Synnøve. De har fått seg ei koselig hytte ved vannet og trives godt på fjellet. Vi ønsker dem mange fine turer fremover!

Vindstyrke

Jeg har alltid latt meg fascinere av Beauforts vindskala. Beskrivelsene er maleriske, og vindene har poetiske navn med god klang.

Den begynner med styrke null, vindstille. Røyken stiger rett opp, og sjøen er speilblank. Vi ser det for oss, et rykende kaffebål foran en speilblank sjø. Styrke én kalles flau vind, hvor vindretningen ses av røykens drift, og krusninger danner seg på havflaten. En ørret vaker mellom krusningene. Svak vind er styrke to, som er følbart og rører på trærnes blader eller løfter en vimpel. Den danner små korte, men tydelige bølger med glatte kammer som ikke brekker. Det rasler i lauvet, og vimpelen leker i vinden.

Styrke tre er lett bris. Løv og småkvister rører seg, vinden strekker lette flagg og vimpler. Småbølgene begynner å toppe seg. Det dannes skum som ser ut som glass. En og annen skumskavl kan forekomme. Vi ser det for oss, ospelauvet som skjelder, og flagget som begynner å blafre. Styrke fire er laber bris, som løfter støv og løse papirer, rører på kvister og smågreiner, strekker større flagg og vimpler. Bølgene blir lengre. En del skumskavler. Fjorden er mørkeblå med hvit pynt, og brevposten flagrer avsted på tur fra postkassen til huset. Styrke fem er frisk bris. Småtrær med løv begynner å svaie, og på vann begynner bølgene å toppe seg med middelstore bølger som har en mer utpreget langstrakt form og med mange skumskavler. Sjøsprøyt fra toppene kan forekomme. En tur i fjæra er en flott opplevelse, men har man vinden imot, kan det bli noen salte sjødrefs.

Styrke seks er liten kuling. Store greiner og mindre stammer rører seg, det hviner i telefonrådene, det er vanskelig å bruke paraply, man merker motstand når man går. Store bølger begynner å danne seg. Skum-

skavlene er større overalt. Gjerne noe sjøsprøyt. Man må lete lenge for å finne telefonråder i disse dager. Til gjengjeld er det lett å finne en paraply, for man kjøper en ny hver gang man er på bytur i regnvær, fordi den gamle ligger igjen heime. Styrke sju er stiv kuling. Hele trær rører seg, og det er vanskelig å gå mot vinden. Sjøen hopper seg opp, og hvitt skum fra bølgetopper som brekker begynner å blåse i strimer i vindretningen. Det er nesten så vi kjenner vinden i ansiktet når vi leser denne beskrivelsen. Styrke åtte er sterk kuling, som brekker kvister av trærne, og det er tungt å gå mot vinden. Det dannes middels høye bølger av større lengde. Bølgekamene er ved å brytes opp til sjørøkk, som driver i tydelig markerte strimer med vinden. Vi må lene oss mot vinden, og paraplyen er for lengst midtjords, vrent og sundrevet. Bodøværinger gjenvinner balansen i slikt vær.

Det blåser opp til liten storm, som er styrke ni. Hele store trær svaier og hiver, takstein kan blåse ned, og det er høye bølger. Tette skumstrimer driver i vindretningen. Sjøen begynner å «rulle». Sjørøkket kan minske synsvidden. Vi ser for oss trærne som gynger frem og tilbake, og det er godt å stå i stuevinduet med et kaffekrus mellom hendene og skue ut mens det brenner i ovnen. Styrke ti er full storm, hvor trær rykkes opp med rot, og det er stor skade på hus. Det er meget høye bølger med lange overhengende kammer. Skummet som dannes i store flak driver med vinden i tette strimer, så sjøen får et hvitaktig utseende. Rullingen blir tung og støtende. Synsvidden nedsettes. Det er så man formelig kjenner huset riste, og det er godt å være inne. Styrke elleve er sterk storm, som følges av store ødeleggelser med ualminnelig høye bølger. Små og middelstore skip kan for en tid forsvinne i bølgedalene. Sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak som ligger i vindens ret-

ning. Over alt blåser bølgekammene til frådelignende skum. Sjørokket nedsetter synsvidden. Vi ser det for oss, skipene som tidvis er skjult bak bølgetoppene, og i kaminen brenner det som i en masovn.

Styrke tolv er orkan, med uvanlig store ødeleggelses. Luften er fylt av skum og sjørokk som nedsetter synsvidden betydelig. Sjøen er fullstendig hvit av drivende skum. Nå er det ikke moro lenger. Vel nok er det spennende med elementer i fri utfoldelse, men tanken på bygningsskader og løse gjenstander på i fri flukt er ikke forlokkende.

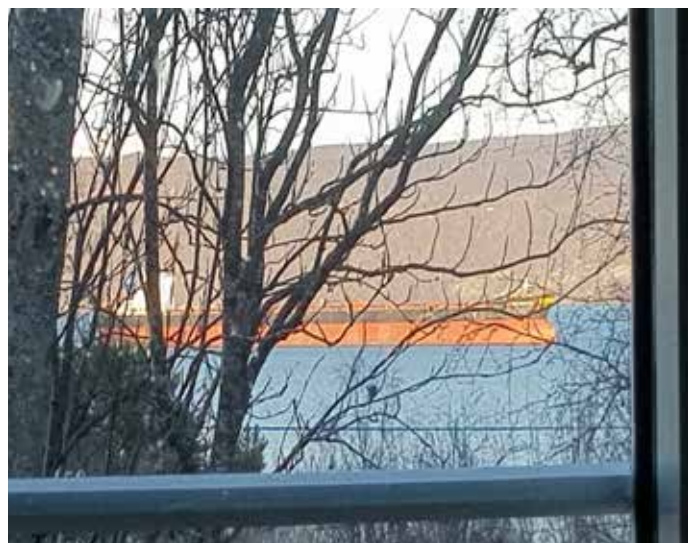
Dette er maleriske beskrivelser med røyk og flagg og bølger på vannet, og vindnavnene klinger godt i øret: Laber bris, stiv kuling, sterk storm. Bortsett fra en vindtype, da. Flau vind. Det klinger ikke bra og gir heller ingen mening. Hvorfor heter det flau vind? Er vinden flau over at den ikke klarer å løfte en vimpel eller å få havskummet til å fråde? Den eneste flau vinden jeg kommer på i farta, er den som oppstår spontant og ufrivillig etter en halv kasserolle med ertesuppe. Men vindstyrken er jeg neimen ikke sikker på.

Trond

Musikk fra Gardsgrunnen

I høst passerte det mange malmbåter på fjorden. Da Narvik havn og områdene rundt var oppfylt med 100 000-pluss-tonnere, fikk vi igjen vår egen malmbåt her på Virak. Litt lys og motordur merker vi når det ligger båt der, men i september var det flere i bygda som hørte musikk fra havet. Dette kom fra en malmbåt som delte sine rytmer med oss over høytaleranlegget. Det pågikk ikke bare en dag, og musikken bød på variasjon. Med sånne lystige toner regner jeg med at vedlikeholdsarbeid gikk radig unna, og kanskje tok de seg en svingom også?!

-Torgunn

Bjørnulf

I desember kommer Bjørnulf hit fra Skjomnes. Han skal få gå sammen med sauene, så hvis han gjør jobben sin blir det små lam til våren. Navnet har han med seg, men jeg tenkte å ha en vær med navnet ÆreVære. Så da blir det ÆreVære Bjørnulf.

-Toril

Ny garasje

Den gamle garasjen hos Torfinn og Gunn ble revet i løpet av sommeren. På samme plass åpenbarte det seg en ny flott garasje i løpet av høsten. Fra E6'en har vi hatt god oversikt over byggeprosessen. Av erfaring vet vi at garasjer er lett å fylle opp med alt mulig, så utfordringen blir kanskje å ha plass til bilen. Austavinden ønsker lykke til med nybygget!

Skinnfellkurs

I vår kom Bjarne Jota fra Lødingen og kursa oss i skinnsyng. Halvparten av deltakeren har gått kurs før, og resten var nybegynnere.

Han har med seg skinn og det som trengs, og det ble noen trivelige dager på grendehuset. I høst kom Ingrid Strand tilbake med sine trykkblokker, og hadde helgekurs med teori og historier om betydninga av blokkene. Det som skal være på en fell, er symbolene for vann, sol, dyr, plante med frø og moder jord. De fleste som gikk sykuset hadde med sine arbeider for å trykke på dem. Noen var med uten syerfaring, men fikk lagd flotte skinn med trykk på. Det ble mange fine julegaver.

Vi har møttes jevnlig første mandag i måneden på grendehuset. På det siste treffet var vi 13 stykker med syng og trykking. Vi får ideer og inspirasjon av hverandre. Det blir produsert bryllups- og jubi-

leumsgaver, sitte-underlag, votter og tøfler, eller feller til eget bruk med to eller flere skinn. Målet med mandagstreffene var å få et "skinnmiljø" og det ser ut til at vi har lyktes med det. Det er et salig "surr" av stemmer når vi starter, men det går ikke lenge før alle er konsentrert om arbeidet sitt og lydnivået daler. Når folk med samme interesser møtes, blir det et positivt fellesskap. I denne settinga med folker det ikke vanskelig å trives. Vi ser fram til mandagan, og får stadig spørsmål fra nye folk om når neste kurs skal arrangeres. Regner med at det blir flere kurs etterhvert.

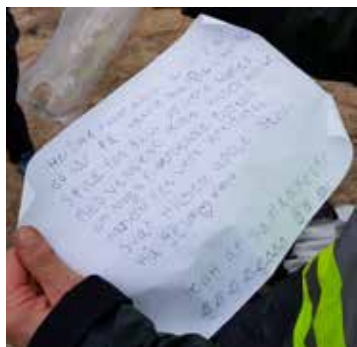

Toril

Søppelplukking i fjæra

De siste årene har det vært økt fokus på søppel i havet og langs strender. Det har ført til mer bevissthet rundt bruk av plastemballasjer, plastposer etc. Over det ganske land har det vært arrangert Strandydderdagen for å renske strender og enkelte områder i havet. Dette har pågått siden 2011 og tusenvis av frivillige har deltatt.

I den forbindelsen kom det kjørende en gjeng ned i fjæra formiddagen den 5. mai. Dette var medlemmer av Narvik Kystlag, og ingen av dem er bosatt i bygda. De tok seg en runde til moloen og tilbake, og før dette hadde de vært andre plasser og plukket søppel. En i følget var en ung mann fra Italia som for tiden var engasjert i jobbet Fredssenteret?, UiT?. Han synes det var flott å følge med folk ut og gjøre en innsats for miljøet.

Samme gjengen fant en flaskepost i Virakfjæra. Brevet var skrevet av Adele Haug 8 år fra Storhågen i Håkvik året før, men var postet av et familiemedlem. Funnet av flaskeposten stod to dager senere beskrevet i Fremover, og dagen etter var Adele gjort til kjenne.

Avbildet fra venstre; Jon Midtgård, Gudrun Hagen, Rabih Boualleg, Gerd Skår Johansen og Bente Nordahl

Sommerblomster

I vår hadde Hageland en stor kampanje med hortensia til halv pris og ekstra åpningstid for blomstergale innbyggere i Narvik kommune. Æ blei gira på blomsterkjøp, fikk med mæ gubben og kjørte sporenstreks til byen. Det hadde halve befolkninga i området også gjort, men vi fant plass til bilen, og fikk tak i 4 gedigne hortensiaer i forskjellige fargen. Så skulle det betales, og med ei kasse betjent, tok det sin tid.

Hortensia før...

Endelig på vei hjem med fangsten til 500 kroner og plasserte dem fint i bilen, så de ikke skulle velte og knekke greiner. Vel hjemme ble de satt helt inn i vin-

kelen på husets nedside, så ikke vinden skulle ta dem. Morran etter gikk æ ut for å plante dem i store krukker med ny jord. Da æ runda hjørnet fikk æ nesten sjokk! Mine fine blomster var oppspist - synderen gikk nede på myra og beita. Sporene etter reinen var tydelige rundt blomsterpottene, så det var ingen tvil hvem som hadde tatt for seg. Æ va så rasende at det kokte under topplokket og gikk inn og kontakta politiet for å anmelde hærverket, men ble henvist til

Hortensia etter..

forlikrrådet. Skulle ta kontakt med dem neste dag, men raseriet kjølna utover dagen, så det blei bare med tanken. Æ må si at æ ikke har like stor sans for rein lenger...

- Toril

Indregardfolk aktive i teater og film

Det er mange i Indregardslekta i teater/film-bransjen for tida. Sigrid (9), datter til Sigve, spilte før jul i barnerockoperaen *Ulven* på Nationalteateret. Kusina Ella (10), Kjetils datter, skal neste år spille i «*Sound of Music*» på Folketeateret. Kjetil er aktuell som manusforfatter til filmen «*Burning III*», der det ikke bare blir landeveiskjøring, men også banekjøring. Kjetil har også opplevd at Netflix har vist interesse for en serie grosserhistorier han har skrevet manus til. Og Rønnaugs datter, Anne, har sammen med mannen Eilif, opplevd at deres manus «*Beforeigners*» ble den første helnorske serien HBO

produserer her til lands. Den forteller om folk fra andre tider som dukker opp lys levende i vår tid. Den kommer i

2019.

Sigrid Høyer Indregard (9) gjorde stor lykke som geitekillingen *Goda* i syngespillet *Ulven* på Nationalteateret i høst. Her troner ho som dommer på skuldrene til en medspiller. På det øverste bildet fjerter Sigrid for å skremme ulven i fella. Og på det bildet til venstre er hun sammen med storebrorgjeitekillingen.

Fra Naustdøra

I år åpna vi dørene tidligere enn normalt, da Hildringstimen skulle på Lofottur i Kystlagets regi.

Allerede 4. mars var vi på havet, og vi sleit litt med frosset kjølevann før det kunne legges ut på tur Telt, vifter og varmekabler fikset saken. Etterhvert . Begge fembøringene fra kystlaget var med på gøyen, og fisket var jo også bra i år – så turen var absolutt vellykket. Så får det heller være at rederen måtte være hjemme og passe jobb og sysler.

Da mai kom, hadde vi to fembøringer som skulle gjøre vårpuss. Da er det bra å ha det på stell med skinnegang og naust med alt verktøyet som skal til. Først tok vi opp Frøya som fikk sitt. I samme slengen som Frøya ble satt ut, dro vi opp Hildringstimen. Så skulle man tro at vårpuss på TO fembøringer er dobbelt så mye som en – men slik er det ikke. Det blir synergi med å være flere folk, og når man først er i gang med en, så tar man den andre mens man er allerede i farta og har verktøyet fremme.

Kystlagets folk begynner å føle tilknytning til Vidrekfjæra med disse aktivitetene. Dermed var det naturlig at det ble gjort en innsats her da årets «strandryddedag» gikk av stabelen. I tillegg til Vidrekfjæra, tok vi også stykket fra Skjomneset og inn forbi brua. Vi er enige om at det er en uting at plast ligger og flyter på havet og i fjæresteinene. Det er jo derfor vi har trebåter. Hadde vårherre ment at båtene skulle bygges av plast, hadde han også latt det vokse plasttrær...

Narvik Kystlag på Lofottur. Hildringstimen og Frøya sammen

Også i år inviterte vi venner ned på «potet-samvirke». Det blir stadig fler, så jeg måtte pløye opp litt mer av gammelåkeren. Vi var åtte familier som satte i år. Der blei mest potet, men også bra med gulrot. Jeg skulle prøve kålrabi og nepe, men det var fullstendig fiasko. Kålflua tok alt. Opptakardagen opprant førstehelga i oktober i år, og «Vidrek potetavslag» var samlet med store og små. Det samme var Kystlagets kvinner og menn. For «opptakardag» fra Naustdøra betyr ikke bare jordas grøde. Det var også tid for opptak av Hildringstimen. Dette gikk som vanlig på skinner, og feiring av grøde og velopp-satt fembøring forgikk ut i de små timene i Stor-naustet. Årets Dummeste Bonde (du vet den med den største poteten) ble kåret med en 420 grams troll, og vandregrevet for årets mønsterbruk ble overrakt med stor høitid og ceremoni.

Som sedvanlig har det vært noen arrangementer i løpet av året, og vi vil trekke frem Scania som hadde sin sommerfest og årlige julebord for tolvte år på rad. Det er godt å vite at vi leverer.

Nå nærmer vi oss jula, og nissen i øvervinduet passer bygg og båt sammen med naustmusa. Så ser vi igjen mot lysere tider. Det planlegges Lofottur i 2019 også, men vi er usikker på om det blir med den ene eller den andre fembøringen eller begge to. Vi får se.

-Anders

Nye eiere på Lillevolden - og litt gårdshistorie

I det nyttårsrakettene går i lufta, skifter Lillevolden eiere. Sølvi og Anders blir da eneherskere i gammelhuset der Sølvis besteforeldre Ola og Magda styrte i sin tid. I den anledninga kan det jo være en fin anledning å servere litt gårdshistorie for bruk nr. 4 på Vidrek.

I Mogens Pedersens tid på 1700-tallet var gården Vidrek en stor gård, skattlagt med tre våger. (Ei våg = 18 kg tørrfisk som skulle betales i skatt – alt etter størrelse på gården. Gjennomsnittsgården i Ofoten var på ca 1 våg.). Etter Mogens' død ble gården delt i tre mellom sønnene hans, og vi fikk Øver- Mella- og Nervåga. Senere er disse blitt ytterligere oppdelt.

Nervåga var i 1857 delt opp i fem bruk da Ole Torstein Hansen fra Saltvik fikk kjøpe den ene femtedelen. Ole Torstein var gift med Karen Johansdatter fra Skjomnes som var datterdatter av jekteskipper Ole Knudsen. Han drev stort på Vidrek med jektefart og gjestgiverbevilling. Dette kan være koblinga til at paret fikk kjøpe gård på Vidrek. Det var jo stedet der Johannes mor hadde vokst opp. Bruket hadde da skiftet eier to ganger i løpet av 1856/57 (Gabriel Axelsen/Gabriel Olsen).

Vi lar Ole Olsen – Sølvis bestefar fortelle selv: «Som det fremgår av skjøtet, var eiendommen kjøpt i 1857. Men etter beretning av eldste sønn Eliseus Olsen, var det visstnok i 1863 eller 64 han flyttet til Virak. Eliseus berettet også at familien bodde den første tid på Virak i en liten stue som stod midt i mellom Andreas Hansen og Martines Pedersens våningshus. Han bodde her mens utskiftingen av 1864 og 65 pågikk. Da hans eiendomspart var fastlagt bygde han våning og fjøs inne i Haugen som boplassen blev kalt i dagligtale av

Huset som Ole Torstein bygde i 1865. Det stod rett nedenfor der Torgunns hus står i dag, og ble flyttet til Lengenes i 1952

naboene på vestre Virak. (Rett nedenfor der Torgunns hus står i dag)

På den del han overtok var det meste uryddet skogareal. Det berettes at det var et par åkerflekker, om lag et tønneland potet eller noe mer. Så Ole Hansen tok straks på å rydde skog. Det var den gang først overflatedyrkning, det vil si gjødsling på jorda slik det var naturlig.

De største tuver blev hugget bort for å få landet mer slett. Når jord blev kultureret var dette å snu torva med lungen ned, og så spa opp en del matjord som blev smuldret med hakka (jordøks) eller grev eller harv.

Åkerlappene fikk navn etter sin beliggenhet i eiendommen. På bruksnr 4 hos Ole Hansen, var det Ytterstranda, og Inderstranda og Forråkeren. Den fordi det lenge stod ei stor forra der. Et stykke jord het Svingjerdet. Her hadde man et gjerde omkring stykket, og hadde griser der om sommeren. Et stykke som var helt slett og sannsynligvis i lang tid hadde vært en liten åker het "Plommen". Det viste seg ved senere oppløysning å være fin potetjord.

Det fødtes år om annet 3-4 kyr, hest og sauer, samt en del korn og potet il husbruk. At en den gang kunne fore så mange dyr på bruksnummer 4, berodde på all utslotta både i Viraklandet og Veggen.»

Ole Torstein og Karen fikk to sønner – Eliseus og Hans, og det var Eliseus som først bygde hus der det står nå på Lillevolden – i 1890. Driftsbygningene var de samme som faren hadde satt opp tidligere - fjøs og låve.

Hans bodde enda en stund i gammelhuset nedfor Haugen, før han bygde eget hus der Shania bor i dag.

Hans og Eliseus delte så eiendommen mellom seg. Eliseus fikk det som i dag er bruksnummer 4 og Hans' nyutskilte eiendom fikk bruksnummer 15. Dette er i dag Hans Gundersens eiendom. De delte

Utsnitt av dårlig bilde tatt fra Storsjedalshågen som viser beliggenheten av Ole Torstein-stua nedenfor veien. Gården i forgrunnen er Hans Olsens.

også teigen over i Veggen som faren hadde kjøpt. Disse teigene tilhører fremdeles Hans/Sølvi.

Eliseus giftet seg med Johanna Erlandsdatter fra Laupstad, og der ble fire barn av dette – Josefine, Elisabeth, Konstanse og Ole. Josefine fikk som enke også et lite hus på eiendommen – «Finehuset». Dette stod på marka – rett sør for fjøset. Et lite lysegrått hus som stod til langt utpå 80-tallet.

Elisabeth ble gift med Einar Deschington – sønn av Oluf Olsen på nabogården. De kjøpte gammelhuset etter Ole Torstein i 1913, og bodde der. Elisabeth døde tidlig, bare 26 år gammel i 1920, og det ble tante Josefine på øversida av veien som tok seg av barna, Jan og Alma.

Jan flytta sørover, mens Alma ble på gården hos Ole, som hadde giftet seg med Einars søster, Magda. I 1923 overtok de gården etter far Eliseus. De hadde da 3-4 kyr, hest, noen sauer, og en åker der hovedgrøden var potet og andre grønnsaker som ble ført til Narvik for salg. Ole var aktiv i næringa og satt mange år i styret for Norges Bondelag, Nordnorges Salgslag og Ankenes Jordbrukslag.

Konstanse ble gift med Olaf Kvamme. De overtok en av teigene til eiendommen - Solheim (bruksnr 23) - mellom Bjerkelund og Røssåsen, hvor de bygde. Det er denne eiendommen Trond Jensen har nå.

I 1932 rev de den gamle fjøset og låven. Det ble reist ny fjøs der fjøset står i dag. Dette var driftsmessig en stor forbedring, da fjøs og låve tidligere var to forskjellige bygg fra 1860-tallet.

Under krigshandlingene på fjorden i 1939 ble fjøset skutt i brann. Heldigvis var all buskapen untatt hesten på «ferie» i Indregardfjøset. Dette arme kreaturet fant de som en forkullet klump etter brannen. Den var sannsynligvis blitt truffet av en granatsplint.

Tømmeret til det gamle ungdomshuset lå lagret i fraukjelleren, og det er sagt at det brant i fire dager. Det ble øyeblikkelig satt i gang bygging av nytt fjøs, og denne stod klar før vinteren satte inn for alvor i 1940.

I 1923/24 endret og bygde Ole på våningshuset, men det var gammelt og slitt, så innpå femti-tallet ble gammelhuset revet, og arbeid med nytt hus påbegynt. Familien bodde hele byggeperioden i det lille røde uthuset som vi kaller stabburet. Litt trangt og kummerslig på to små rom og en hems for en familie på seks, synes vi i dag, men der var nok masse hjerterom, og da er det som kjent også husrom. Samme året ble den lille nordlandsstua etter Ole Tor-

Utsnitt av bilde tatt fra Bakkan. Bildet må være tatt mellom 1940 da nyfjøset kom opp - og 1952 da Ole Torstein-huset (nede til venstre) ble revet. Det er mao. huset som Eliseus bygde i 1890 vi ser, Dersom noen har bedre bilder av gården, vill vi gjerne ha kopi, da dette er det beste vi har.

stein nedfor veien revet. Den ble flyttet til Lengenest, hvor den visstnok ennå skal stå som del av et annet hus der.

Nyhuset var ferdig i 1952, og det er slik det står i dag. Etter hvert som Ole og Magda falt fra, var det brødrene Torstein og Albert som hadde overoppsyn. Det er særlig Torsteins vedlikeholdsarbeid som vises i huset – listverk og oppslag som dokumentasjon på vannledninger, navn på brytere, mm.

For tjue års tid siden overtok Torstein og Alberts søstre, Elin og Grethe, huset som fritidsbolig. Det har ikke vært gjort noen endringer, og huset er en tidskapsel fra Magda og Oles tid. Med bosted i Os kommune på Vestlandet har det etter hvert blitt strevsomt å sitte med bekymringer for vedlikehold og annet så langt unna. Elin er falt bort, og etter hvert ønsket Grethe og Jens, samt Elins arvinger å avhende. Det var da naturlig å kontakte Sølvi, som sitter med eiendommen til gården etter faren, og høre om vi var interesserte i å overta. En landbrukseiendom uten

våningshus – og vise versa – har liten verdi for de som skal ta over i fremtida. Vi valgte derfor å takke ja til tilbudet, slik at eiendommen igjen kan få et våningshus.

Vi har foreløpig ingen intensjoner om stort restaureringsarbeid eller endringer. Huset er kjempekoselig slik det er – både utpå og inni – med en atmosfære som god å komme inn i. Vi kommer nok til å bruke det masse. Spesielt på våren og forsomme-

ren, samt helger året rundt. – Så håper vi at Grethe og Jens' og Elins familie ikke klipper sine bånd til Vidrek, sjøl om huset formelt skifter eiere. Dørene er alltid åpne på Lillevolden, og vi håper dere kommer opp i årene fremover og koser dere i «Olestua» når det måtte passe seg slik.

-Anders

Bokomtaler

Kampen om Narvik

Boka «Kampen om Narvik» er skrevet av Asbjørn Jaklin og tar utgangspunkt i øyevitneskildringer fra sivile og soldater på begge sider av frontlinja. Dette gir et nærmere perspektiv på de dramatiske vårdagene. Boka er bygd kronologisk opp, og ett av de første kapitlene rommer fortellinga om Petra Kristensens brudekjole, som sammen med sengetøy og annet tøy er til hjelp for sårede og forfrosne marinegaster fra den britiske jageren «Hardy» som er kjørt på grunn og ligger og brenner i fjæresteinene.

Siden boka har dette nære perspektivet, blir den også noe springende. Selv om forfatteren etter beste evne trekker linjer mellom de ulike episodene, gir den ikke systematiske analyser av taktikk og strategi. Dette er også bokas styrke. Øyevitneskildringene bringer krigens råskap nærmere og hjelper oss å være i nærheten av å forstå det uforståelige.

Glemmeboka

«Glemmeboka» er ei underfundig lita bok for oss som har åttitallet friskt i minne. Boka lister opp en rekke ord som er i ferd med å gå ut av språket, og ordene er samlet i kategorier. Ord som slipstvang, muhammedaner, punchedame, duffelcoat, ørelappstol, kom-bicamp, movieboks og sjekkhefte er gått ut av bruk. Bokas svake side er at ordene virker tilfeldig sammenrasket, og ord som «asbest» eller «loddebolt» er tatt med, selv om de like aktuelle i dag som for tretti år siden. Når så er sagt, er boka likevel verdt å lese, som en tidsreise i barndommens og ungdommens merkverdigheter.

Trond

Her er ungdommen

Her ser dere et knippe av vakker ungdom som står i startgropa for å overta når vi fratrer våre plikter i bygda.

På bildet ser vi;

Kevin (14 år), Sandra (11 år), Mathias (12 år), Lucas (5 år), Amelia (17 år), Emily (14 år), Oliver (13 år), Tristan (10 år). De andre barna i bygda kunne dessverre ikke være med på bildet pga sykdom.

Været 2018

Ei snørisk romjul skled over til første uka av det nye året med kuldegrader, litt snø i lufta og etter hvert klarvær og måne. Det de fleste vil huske fra denne vinteren, er nok kalde dager og mye klarvær.

Med mye klart vær, fulgte det selvsagt austavind. Midt i januar slo også sørausten til og vindmåleren på Skjombrua tilbød 37 m/s en kortere periode. Snøen blåste bort og det blei glatt. Temperaturen lå på 4-10 minusgrader, enkelte dager kaldere. Januar ble avrundet med supermåneformørkelse onsdag 31. januar, altså to fenomener samtidig.

Måneformørkelse; når sola, jorda og månen står på linje, og månen ligger helt eller delvis i skyggen fra jorda. Her i landet er det bare de i det høye nord som opplever den totale fasen. Super måne; månens bane rundt jorda er en smule avlang. Det gjør at månens avstand og dermed også dens tilsynelatende størrelse på himmelen vil variere. Begrepet «supermåne» brukes om de tilfeller der månen viser full fase samtidig som den befinner seg i banepunktet nærmest jorda. Da framstår måneskiven litt større enn ellers (hentet fra www.himmelkalenderen.com).

Jeg skal nevne at andre uka i januar og første halvannen uke i februar bød på litt plussgrader og litt nedbør i form av regn eller snø. Ellers forble det kaldt. I fjellet var det lite og hard snø da vi hilste sola velkommen tilbake i februar. På TV kunne vi se Marit Bjørgen gå inn til gull på sitt siste OL som aktiv løper.

De første dagene i mars bød på 0°, og la ned litt snø før det igjen blei kalde dager. All fyringa så langt denne vinteren, skapte vedmangel flere plasser. De siste ukene i mars opprant med både nullgrader og kalde dager, men kunne derimot by på snø. I samme tida kom påsken, og folk kunne boltre seg ute. Første og andre påskedag ble flotte soldager med boblesnø som kunne nytes i langdrag. Mange hadde samlet seg på Helligdagsvannet disse to dagene. Åpril var som vi kunne forvente; det ble gradvis mildere, for det meste på plussiden, med ispedd noe snø, regn, klarvær og solgløtt. Første sommerdag, 14. april, var fantastisk med vårens fineste vinterdag. Det hadde vi vaskedugnad på grendehuset.

Mai gav oss virkelig grunnlag for optimisme. Vi fikk mer sol og temperaturen steg gradvis. På Kristi Himmelfartsdagen 10. mai ble det 22 varme-grader i skyggen. Det ble flere fine dager frem til 17. mai, før temperaturen la seg på 6-12 grader, noen dager varmere, med litt blanda vær og mye opphold ut måneden. Fra mai og tre måneder fremover,

startet søringene sin maratonsommer med sol og varme. Dette gjaldt også deler av Sverige og mye av Finland.

Hos oss begynte den første sommermåneden -hvert fall på kalenderen. Andre uka av juni gikk temperaturen ned til 2-4 grader. Nysnø strekte seg nedover fjellet og øverst i skogen, og 6. juni snødde det utenfor vinduene da jeg var på jobb i Narvik. Dagene fremover lå på 6-8 grader med mye overskya og regn, med et par dagers unntak midt i juni. St. Hansaften var temmelig grå, våt og kjølig. Siste uka i juni løftet temperaturen seg over 10 grader og regnet avtok litt. Mange trøstet seg med fotball-VM som startet midt i juni.

Da juni ble til juli, fikk vi igjen trua på sommer i Nord Norge. Som tidligere år vanket det mer varme og sol, dog ispedd litt overskya og regn. Det hjalp på for undertegnede som gikk på ferie ved St. Hans. Temperaturen varierte mellom 11 til 17 grader, noen dager varmere.

Virkelig varmt ble det ito perioder, da ble det servert sydenvarme på rundt 30 grader. Første runde var 17. og 18. juli. 19. juli gikk tempen litt ned igjen og resulterte i lyn og torden som dundra løs. Litt slakk i varmen; 12-25°C, mest 17-18°C, og mer skya, ble det før andre runde med varme opp mot 30 grader og sol kom i slutten av juli. Vi fikk fem slike dager. De kjennetegnes blant annet med mye liv i fjæra, og selv tok jeg tilbake badinga etter flere års opphold. På de varmeste dagene, gikk tankene til de sørpå som hadde måneder med slik varme. De fikk det svært tørt og dyra manglet før.

Temperaturen holdt seg for det meste rundt 12 til 16 -18 grader ut august og tre uker ut i september, men innebar flere overskya dager, en del regn, men også enkelte soldager. Fra slutten av august var det dager som datt ned i 4-6 grader på den kaldeste delen av dagen.

Etter dette ble det jevnt over kaldere og våtere. Siste uka i september og første i oktober lå temperaturen og vaka mellom 1- 4 grader. 28. september lå det snø på veien på Ankenes og Fagernes. Deretter svinga temperaturen seg opp på 5-12 grader et par uker, før det ble kuldegrader, klart og fullmåne på FN-dagen 24. oktober og noen dager fremover. Sånn svinga høsten seg videre, og store deler av november innebar 4 til 8-10 varmegrader (omtrent som årets junimåned...). Det var overvekt av overskya dager og dager med nedbør, men vi skal ikke glemme de fine klarværsdagene med fasinerende oktober-

og novemberlys. Mørketida så langt kan virke enda mørkere sammenliknet med flotte høster de siste årene. Grafen på strømregninga viser også at det i år har vært mer bruk for strøm, både i vinter -naturlig nok, men også i sommer. For de som synes været har vært trått; fatt mot, snart snur sola! Dessuten har alt sin sjarm.

Andre plasser i landet har det vært flom i høst, og USA har hatt runder med orkaner og gru-

fulle skogbranner. Da har vi det bra her i området tross alt.

Ei god jul og et godt nytt værår ønskes alle!

-Torgunn

VM-søknad

I løpet av 2018, og spesielt nå i høst, har det vært fokus på søknaden om VM i alpint som Narvik har tatt del i.

Det hele begynte med søknaden om å være Norges VM-søker-kandidat som ble sendt inn i mars. Dette ble feiret med folkefest i Narvik sentrum med 10 000 oppmøtte. Her kunne de by på flere artister og fyrverkeri.

19. november vant Narvik kampen mot Kvitfjell/Hafjell om å bli Norges søkerkandidat.

Narvik har et samlet Nord Norge bak seg. I den forbindelsen hadde byen besøk av «Norge nå» som sendes på NRK. Her var det sending fire kvelder i uke 48. Der var selvsagt VM søknaden

et tema, og pågående utbygging i Narvikfjellet. Ellers var de innom ishockeymiljøet, jernbanen og frakt av gods, fisk og malm, og en eventuell jernbane opp til Tromsø, kanskje Finnmark. Siste sending tok for seg litt av krigshandlingene i området, samt bok og kommende film som er planlagt om krigshandlingene i og rundt Narvik.

Utover dette ble det vist flotte bilder fra Narvik og Nord Norge. Det blir sagt at Narvik har en x-faktor sammenliknet med andre kjente alpinsteder i Norge, noe som gir Norge en større sjanse til å vinne kampen om å arrangere VM. Her fremheves slalomtraséen som virker til å ende i havet når man står på toppen.

Når dette er sagt, kan jeg nevne at det har

vært VM i kommunen før. Virak-mesterskapet på ski ble avholdt i 1997. Det var et skirenn som startet overfor grendehuset, gikk gjennom skogen en runde, og tilbake til grendehuset og inn på skikafè. Folk hadde kledd seg ut og deltakelsen var god. Virak-mesterskapet i friidrett ble avholdt i sommerhalvåret en del år før dette. Undertegnede kan huske at hekkeløp gikk ut på å hoppe over potetkasser. Det var god stemning ved begge anledningene.

Ny kiropaktor i byen

I sommer kunne vi lese i Fremover om Silje Ravn (32), oppvokst på Virak, som er blitt kiropaktor med egen klinikk i Narvik. Hun tok utdannelsen i Bournemouth i England over fem år. Deretter ble det to og et halvt år i Harstad, et av dem som obligatorisk turnustjeneste for å få autorisasjon.

Etter dette kom hun tilbake til Narvik, og er per i dag første og eneste kvinnelige kiropaktor i byen. Her bor hun med samboer og hund. Hun var den eneste i sitt kull som søkte seg nord for Namsos. Dette er bra for oss nordlendinger som trenger noen kroppslige justeringer. Vi ønsker Silje lykke til!

Adventskafè

Lørdag 1. desember ble det arrangert adventskafè på grendehuset. I mildt oppholdsvær hadde flere funnet veien til gløgg, kaffe, kaker og åresalg. Det var også mulighet til å kjøpe flotte husflidsprodukter og lefser.

I løpet av tre timer på formiddagen ble etter hvert alle bordene i gymsalen fylt opp, og to runder med åresalg gjennomført. Trond Østrem hadde med seg keyboardet og gav oss en forsmak på julens toner. Sist men ikke minst ble julegrana tent. Styret takker for innsatsen og besøket!

Nytt tak

Hos Geir Hansen og Anita Solum la de nytt tak på huset i sommer. Kristel Langhard og Hans Gundersen fikk lagt nytt tak på fjøset i høst. Måtte takene være tette og vare lenge.

Ryggtak med storstein

Da Gunnar skulle være snill og pløye åker hos oss i fjor, gikk det ikke likere til, enn at ploget fant en stor stein i åkeren. Det var rene uløkk, ettersom traversen knakk i sammenstøtet, og botvona var lita. Løsninga var å få Alf Harald til å pløye på motsatt side. Også han fant storstein, men ikke verre enn at han kunne hankses med dem med god hjelp av pallegaffelen.

I år fant jeg ut at jeg skulle ta "Gunnarsteinen" opp med gravemaskinen. Det viste seg å være en kolloss - omlag en kubikk stor! - Men gammelstøyten var ikke snauar enn at han vant det ryggtalet! Godt å ha maskinell hjelp!

- Anders

Tilbake i bygda

I Jensen-huset er det igjen blitt lys og aktivitet. Etter litt oppussing, er Trond Jensen og Unni Sandvoll tilbake på Virak i huset de bodde i før. Velkommen tilbake!

Hans og Kristel flytter til byen

Hans og Kristel har flyttet til byen og kjøpt seg hus der. Huset på Virak er skilt fra hovedeiendommen, og de har lagt det ut for salg, men beholder eiendommen med fjøs, fotogalleri og musikkverksted. Fjøset har for øvrig fått nytt ståltak og er rustet for femti nye år i vær og vind.

Gjerdhågen

Øyvind har overtatt på Gjerdhågen. Ingenting er bedre enn at bygdas unge folk tar over og fører arven videre. Asbjørn har kjøpt eiendommen på Brubakken, etter at Kjell Olav solgte og flyttet ut av bygda. Både Gjerdhågen og Brubakken er dermed i trygge hender, med muntre og omgjengelige eiere.

Barnekryssord

						1		2	3		4	5	6	7
							8			9				
					10				11					
					12			13				14		
					15				16				17	
								18			19	20		
21	22	23	24	25		26	27			28				
	29									30				Trond 2018

Vannrett

2 Ikke inn
4 Korte
10 Jernbane
11 Kunstner
12 Hele hurven
14 Sportsutstyr
15 Målmann
17 Artikkel
18 Bakke

19 Melodi

21 Mynter
26 Furutopp
29 Er London og New
York
30 Brann

Loddrett

1 Klesplagg
2 Hyl
3 Jentenavn
4 Doven
5 Blad
6 Bagene
7 Mobbing
8 Fugl
9 Spirer

10 Tusen ...

13 Frukt
16 Tre
19 Himmellys
20 Fugl
22 Frosset vann
23 Artikkel
24 Fred
25 Lever

Finn fem feil

Her her fotofanten vært og klussa til bildene under fremkallinga! I gamle dager med fremkaller og fikserbad var ikke dette mulig. Men i disse dager med alskens digitale virus og hackere vet vi ikke helt hvor bits & bytes tar veien...

Nye beboere i Alma-huset

Mette Tennås Jenssen og Tor-Arne Jenssen overtok Alma-huset sist sommer, og siden da har de flikket og pusset opp både titt og ofte. De kommer begge fra byen. Hun jobber i kommunen, og han har sitt virke ved Universitetet.

De trives i bygda og nølte ikke med å slå til da huset ble lagt ut for salg. De hadde lenge vært på jakt etter et hus, og de har allerede ei hytte på Krøkebærneset. Den hadde de tenkt å selge, men den må først utbedres. Sommerens tordenvær er omtalt et annet sted i bladet, og det var deres hytte som ble brann- og røykskadet.

Mette og Tor-Arne liker å være nær skogen og fjellet. De har allerede tilbrakt mye tid her i sitt nye hus. De visste at det var mye å ta tak i, men det har ingen hast, og de pusser opp så raskt som tida og pengeboka tillater.

Selv om vi gjerne skulle ønske at de bodde fast her ute, setter vi pris på deres gode naboskap. Det er ekstra hyggelig å vite at de ønsker å bli med i grendelaget og delta på våre aktiviteter. Vi ønsker Mette og Tor-Arne hjertelig velkommen til bygda!

Trond

Opp fra skrivebordsskuffen...

Det hender seg at her ble litt plass til overs når alt innkommet stoff er satt i Austavinden. Da er det typografens privilegium å få lov til å fylle det. Denne gangen henter jeg noen strofer fra skrivebordsskuffen. - Anders

Hovmodsvalsen

Han Arnt va en ung og framfødt mann
Han hadde kjøpt seg åttring
– fin båt tel en kar av sin stand
Men segling var kun førr dem som va attsætt
Propæll sku' erstatte rigg rætt og slætt
Ei ny tid va' kommen førr feskarn i fjorden
Seglet va revva førr godt
- førr han Arnt hadde tru på motoren
Nu låg han i båten i støa på rygg
og monterte uhyret - en fir-hesta Trygg

Du dyre og salte korr jæft det va
Han vefta med tampen te' all' han fór fra
Men hovmod, du Arnt, står som alle veit
-førr fall, den dag da du mest står i beit...

Så tur'n opp te Finnmarska blei som han trodd
Han flirte og ropt over ripa
- tel kaillan som satt ved åran og rodd
"Her ser dokker kar'n som fossa førrbi
- når ska dokker skjønne – den tid e' førrbi?"
Fesket va godt og alle drog last
Han Arnt satt på tofta og humra
– "Stakkars di som må røyse mast
I morra ved utror så skal de få se
Kem som først e med bruk i beste me' "

Og morran opprandt med båtan på lenja
"Har dokker sett han Arnt?"
- hørtes fra "Draugen" fra Senja
Mella kaistolpan lyste skolering og bainnskap
over Tryggen som nu hadde svekta sett mainnskap

Og sånn blei de ligganes dag etter dag
De andre drog storfangst i båtan
- Trygg låg i betta - Arnt va' dårlig i slag
Telegrammet tel Løvold va' klart i sett bud:
"Send fjorten plugga – å gud – å gud!"

Du dyre og salte korr jæft det va
Han vefta med tampen te' all' han fór fra
Men hovmod, du Arnt, står som alle veit
-førr fall, den dag da du mest står i beit...

Vårtegn

På røde stelka i kjole og kvitt
Syng du løfta om sommarvarme
fra det snykledde svaberget der du sitt
mens kuling og slybråttet larme

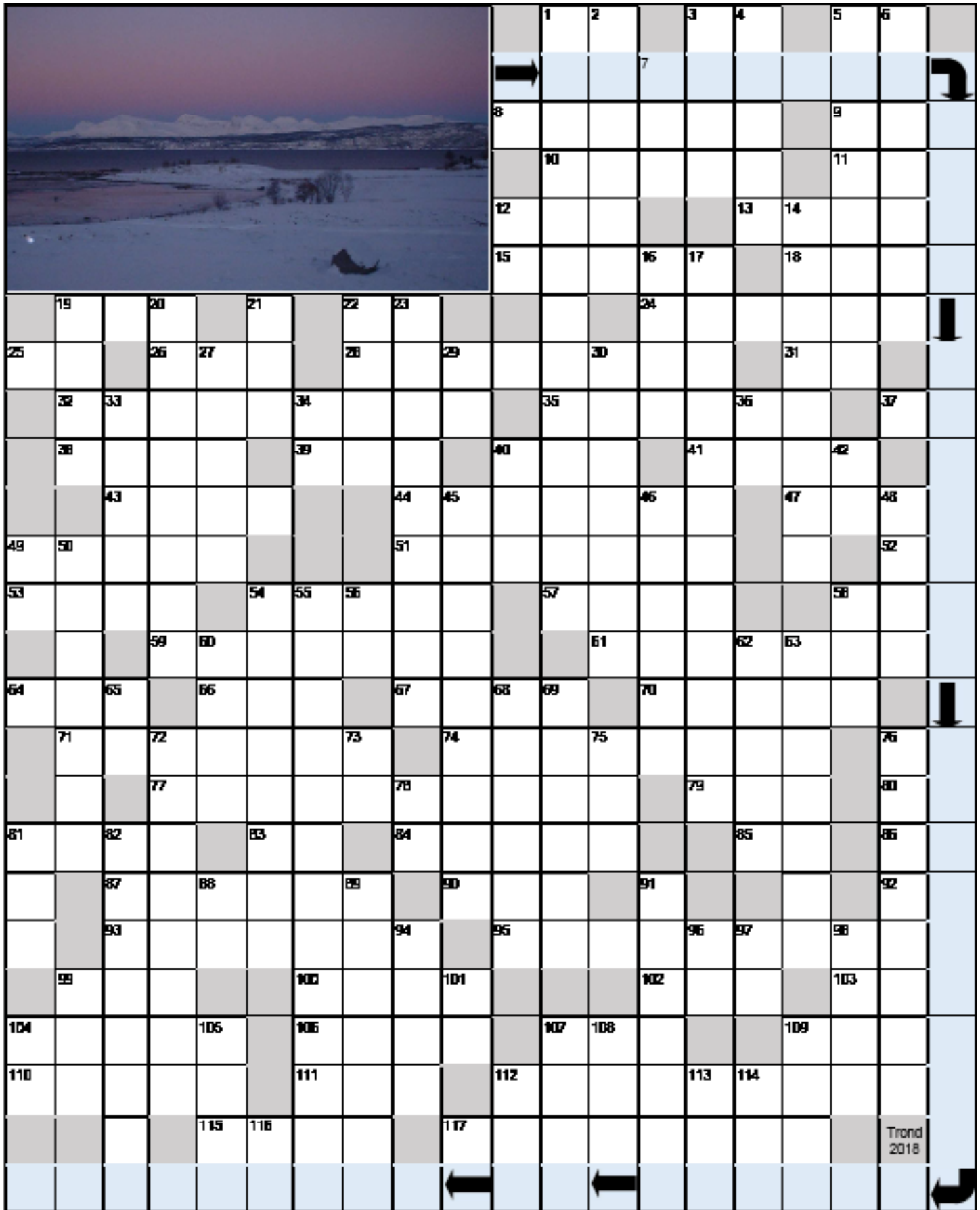
Va det sånn du tenkte deg vår'n sku vær
da du reiste fra sola på Afrikas strand?
For å hekke og elsk' i ei Nordlandsfjære
te musikk fra småskvulp som spille puinn land

Nei - Stekk haue' puinn armen og drøm om daga
med solsteik og varme i Afrikas haga
Og vent med din lovsang te sola igjen
glør berget du sitt der og frys på min venn

Austavindkryssordet 2018

Vannrett

1. Eim
3. Utrop
5. organisasjon
8. Bakverk
9. Spire
10. Portalene
11. Plyndring
12. Fjellvidde
13. Smertene
15. Grunnstoff
18. Far
19. Doven
22. Fisk
24. Sykkel
25. Dyr
26. Skryt
28. Monark
31. Konjunksjon
32. Kratt
35. Stranda
37. Skjul
38. Europeisk
39. Båt
40. Kai
41. Akte

43. Dyr

44. Dyr
47. Amarin
49. Sanger
51. Fuglen
52. Tall
53. Sånn
54. Mehe
57. Tall
58. Korn
59. Melkeprodusenten
61. Prydgjenstand
64. Bakken
66. Strev
67. Sting
70. Hilser
71. Roer
74. Måler
76. Gud
77. Utflukten
79. Organisasjon
80. Ukjent
81. Sjødyr
83. Kjemisk symbol

Loddrett

1. Fortidsminne
2. Koss
3. Sluttord
4. Anløper
5. Rammet
6. Gårdbruker
7. I friluft
12. Eie
14. Kunstløpet
19. Mannsnavn
20. Kjepp
21. Tre
22. Larver
23. Sted i Østfold
27. Evner
29. Sønn
30. Furufeste
33. Hån
34. Svarord
36. Pronomen
40. Skoggud
42. Lever
45. Pengelager
46. Mannsnavn
48. Verk

49. Teskje

50. Kvinnenavn
54. Sludder
55. Tilstelningen
56. Tre
58. Snodig
60. Dyr
62. Slektning
63. Tilbygg
65. Kjemisk tegn
68. Land
69. Spon
72. Snøhusene
73. Ordne
76. Sjelelige
78. Gripe
81. Skinn
82. Fjell
88. Gate
89. Pasta
91. Overdriv
94. Ekte
96. Rekke
97. Departement

Juletreffest på Grendehuset

6. januar kl 17.00

Ta med matfat og nissepakker merket med navn til de som skal få.

Det er 10 kr per person for kaffe/brus. Ta helst med nøyaktig beløp.

Vi møtes til trivelig ettermiddag på grendehuset -Komiteen

Malingsmerke på tre i forgrunnen mangler, stein ved brua mangler, lauvblad på stålrist mangler, trestamme i bakgrunnen mangler, kvist på avsagd trestammemangler.

Løsning – Finn fem feil

Telefonlista

Navn	Mobil- og fasttelefon	Epost
Andr�sson, Valur	40621702	nextbay66@gmail.com
Bjerkelund, Randi og Alf-Harald	97673056 (R), 90580809 (AH)	alfbjerkelund11@gmail.com
Bjerkelund, Øystein	46420010	bjerkelund.dragrace@gmail.com
Brink, Gerd	99407242	gerdjbrink@hotmail.no
Eidissen, Anne-Berit Søfteland	95883423	aberits@gmail.com
Eidissen, Asbjørn Søfteland	41425630	asbjoern.eidissen@gmail.com
Eidissen, Øyvind Søfteland	96200496	moppisas@gmail.com
Eilertsen, Ingebjørg og Osvald	90125037 (I), 99033401 (O)	osvald.eilertsen@gmail.com, ingebjorg.eilertsen@gmail.com
Eilertsen, Svein Yngve	91767715	svein.eilertsen@gmail.com
Evensen, Sissel	41563738	sisevens@online.no
Gundersen, Hans	951 98 609	hansgundersen9@gmail.com
Hansen, Geir Eirik	99306121	geir.eirik@gmail.com
Hansen, Gunnar Leif og Toril Ranheim	911 34 493, (T), 93851011 (G)	guhans5@online.no, torilr.hansen@gmail.com
Hansen, Monica	41474742	monica@ascas.no
Indregard Ingrid How og Martin	41557932 (I), 90772497(M)	ingridhowindregard@gmail.com (I) martini@online.no (M)
Jensen, Anita	91879889	jensenanitae@gmail.com
Jensen, Trond	99018996	virak41@gmail.com
Jenssen, Mette Tennås og Tor-Arne	90969926 (M), (TA)	tor-arne.jenssen@uit.no, mette.olsen58@hotmail.com
Johannessen, Johnny	47381573	jojo@banenor.no
Johansen, Anne-Lie	40721287	anne-lie.johansen@virak.no
Johansen, Lill Ann og Øystein	90937667 (Ø), 40465967 (LA)	krekenes@live.no
Josefsen, Renate	97195481	renjo26@yahoo.no
Kristensen, Hanna Asterlind	98498466	halsterlind@gmail.com
Langhard, Kristel	952 43 889	krjalang@online.no
Larsen, Gunn og Torfinn	91154217 (G), 90726025 (T)	torf-la@online.no
Lundberg, Synnøve og Bjørn	46936665 (S), 95203449 (B)	Holtvik57@gmail.com
Løkken, Ole Kristian	91573724	spole@online.no
Marteinsdottir, Rosa	90069256	rosabreida@gmail.com
Olaussen, Vera	90614787	veraola@online.no
Olsen, Berit	92293352	berit.olsen45@gmail.com
Olsen, Ole Magnus	41230431	olemagol@hotmail.com
Olsen, Olga	97475405, 76941474	
Olsen, Torgunn	97187286,	torguno@online.no
Overvåg, Liv og John Martin	96238642 (L), 91371873 (JM)	
Ravn, Anita Didriksen og Svein	94838916 (A), 45397185 (S)	anitaravn@live.no, sve_rav@hotmail.com
Ravn, Tove og Ivar	416 94 409 (T), 90023135 (I), 76954232	ivrav@gmail.com
Rønning, Embret	976 52 883	embret.ronning@gmail.com,
R�s�s, Gerd	41638457	
Solberg, Thor Ivar Morten	41474741	thor-ivar@ascas.no
Solli, Frank	90934296	frankgsolli@gmail.com
Solum, Anita	99306116	anita.solum@hotmail.com
Wright, Sean	92270952	seanw4425@gmail.com
Zachariassen, Shanny	97762185	
�gsnes, Sølvi og Anders	41729927 (S), 90986117 (A)	post@breidablikk.no (S); adm@hildringstimen.no (A)
�strem, Trond	99317710	trond.ostrem@uit.no